

"...

II. CUMHURİYET SAVCISININ GEREKÇESİ ÖZETİ :

Memurin Muhakematı hakkındaki Kanunun 4. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolunda Cumhuriyet Savcısınca ileri sürülen ve ayrı gerekçe gösterilmemesinden mahkemece de benimsendiği anlaşılan gerekçe özet olarak şöyledir :

Lise öğretmeni olan sanık hakkında, görevi sırasında öğrencilerini dövdüğü için, Ödemiş ilçe idare kurulu, lüzumu muhakeme karar vermiştir.

1961 Anayasa'sına ve bunun paralelinde olan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre ceza davası açmak yetkisi ilk soruşturmaya bağlı olmayan suçlarda iddianame ile Cumhuriyet savcılarına, ilk soruşturmaya bağlı suçlarda son soruşturmanın açılması kararı ile sorgu hâkimlerine, şahsî dâva konusu suçlarda şahsî dâva dilekçesi ile davacıya tanınmıştır, ilçe idare kurullarının ceza mahkemelerinde dâva açma yetkisi Anayasa ile düzenlenmiş değildir. Bu yetkiyi Memurin Muhakematı hakkındaki Kanun vermektedir.

İlçe idare kurulları 5442 sayılı 11 İdaresi Kanununun 58. maddesine göre kaymakamın başkanlığında tahrirat kâtibi, mal müdürü, hükümet tabibi, millî eğitim memuru ve veterinerden oluşur" Yine aynı Kanunun 27. maddesine göre bakanlıkların, kuruluş kanunları uyarınca ilçede lüzumu kadar teşkilâtı bulunur. Bu teşkilât, adlî ve askerî olanlar dışında, kaymakamın emri altındadır.

Görülüyor ki idare kurulları hâkim niteliğinden yoksun kimselerden oluşmaktadır. Oysa Anayasa Mahkemesi başkâtiplere sorgu hâkimine ve Cumhuriyet Savcısına vekâlet etme yetkisini veren hükümleri, başkâtiplerin hâkim ve savcılık teminatı bulunmadığından, iptal etmiştir.

Anayasa memurlar için yalnız disiplin kovuşturmaları bakımından 118. maddesi ile teminat tanımıştır. Memurların görevleri ile ilgili suçlarından dolayı soruşturma yapılmasının ve yargılama kararı verilmesinin özel kanunla düzenlenmesine ilişkin bir hüküm Anayasa'da yer almış değildir.

Ceza mahkemesinde bakılan dâvanın kaynağı ilçe idare kurulunca verilmiş lüzumu muhakeme karandır. Bu kararın hukukî niteliği Anayasa'ya uygun düşmemektedir. Çünkü idare kurulunu yetkilendiren söz konusu 4. madde Anayasa'nın 12., 16., 30., 32., 117. ve 118. maddelerine aykırıdır. Bir karar verilmek üzere dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesi gerekir."